

דף ל.

עין משפט א.

יו"ד סימן רמה פעיף ג.

ג. כשם שמצוה ללמד את בנו כך מצוה ללמד את בן בנו ^ב שנאמר "והודעתם לבניך ולבני בניך", ולא לבן בנו בלבד אלא מצוה על כל חכם מישראל ללמד לתלמידים שגם הם נקראים בנים, אלא שמצוה להקדים בנו לבן בנו ובן לבן חבירו.

עין משפט ב.ג.

יו"ד סימן רמז פעיף ד.

ה. הצדקה דוחה הגזירות הרעות וברעב תציל ממות ^ג.

הגה: הצדקה מעשירה האדם, ואסור לנסות הקב"ה כי אם בדבר זה ^ד שנאמר "ובחנוני נא בזאת" וכו'.

הגה: וי"א דוקא בנתינת מעשר מותר לנסות הקב"ה ולא בשאר צדקה ^ה.

דף ל.:

עין משפט א.

חז"מ סימן י פעיף א.

א. צריך הדיין להיות ^י מתון בדין, ולא יפסוק בדין אלא עד שיחמיצנו,

ב. ה"ה בן בתו, ש"ך ס"ק א' והוא קודם לבן חבירו, ובכ"מ מסתפק אם בן בתו קודם לבן חבירו. הביאו הש"ך.

ג. משבת קנ"ו ע"ב, וב"ב דף י' ע"א. וה"ה שמצילה משאר מיני מיתה ולא רק מרעב, ועוד מוסיפה לו אורך ימים כדאיתא בפ"ק דב"ב גבי בנימין הצדיק. ש"ך ס"ק ב'. וכתב הרוקח בסי' רי"ז מה שפוסקין צדקה עבור המתים יש לכך אסמכתא וזה מועיל, אבל מה שנותנים עבור אדם רשע אינו מועיל. ועיין באו"ח סי' תרכ"א וברמ"א סוף סי' רמ"ט, ועיין בספר ראשון לציון מש"כ בסי' רמ"ט סעיף ט"ז ודו"ק.

ד. כמו שאמרו חז"ל עשר תעשר בשביל שתתעשר. ש"ך ס"ק ג'.

ה. ב"י וכתב דכך משמע מש"ס פ"ק דתענית דף ט' ע"א. והשל"ה הקדוש כתב דאסור לנסות אפי' במעשר כספים ועיין בגליון מהרש"א. ובספר ראשון לציון האריך להוכיח דגם בצדקה מותר לעשות דבר זה ולנסות ע"ש.

ו. טור ממשנה ריש מסכת אבות. וכ"כ הרמב"ם בפ"כ מהלכות סנהדרין הלכה ז'.

וישא ויתן ^ז עד שיהיה ברור לו הדין כשמש, והגס לבו וקופץ ופוסק, הרי זה שוטה וגס רוח.

אה"ע סימן קיג סעיף א

עין משפט ב.

א. מת והניח בת אומדין דעתו כמה היה בלבו ליתן לה לפרנסת נדונייתה ^ח ונותנים לה, ואומדין מרעיו וקניניו, או אם כבר השיא בת בחייו אומדין בה ^ט, ואם הב"ד לא ידעו אומדן דעתו נותנים לה עישור נכסים לנדונייתה.

הגה: ב. כשם שנותנים לבת מנכסי האב, כך ניתנים לה מנכסי האם ^י, וי"ח ^כ. וי"א דאפי' האב בחיים אין לו להוסיף לבתו ^ל יותר מעישור נכסים, אך אין נוהגים כן.

יו"ד סימן רמ סעיף יז

עין משפט ג.ד.

יט. אחד האיש והאשה שוין בכבוד ובמורא אב ואם, אלא שהאשה אין בידה לעשות שהיא משועבדת לבעלה ^מ ע"כ היא פטורה, ואם נתגרשה או נתאלמנה חייבת.

ז. למדוהו מסנהדרין ז' ע"ב מדכתיב בית דוד דינו לבקר משפט, וכי בבקר לבד דנין, אלא להיות המשפט ברור כבוקר.

ח. רמב"ם פ' כ' וגמ' כתובות ס"ה ע"א, ואין הפי' שנוטלת מיד אלא משתעבד לה משעת מיתה לשעת נישואין, ויכולה אח"כ לטרוף ממי שקנה לאחר מיתה כ"כ הח"מ.

ט. משמע אפי' להוסיף יותר על עישור נכסים, והיא דעת הטור בשם הגאונים ומובאת דיעה זו בסעיף ד' ברמ"א בסופו, וכן היא דעת הראב"ד ואפי' לתת הכל אם אמדו אותו לכך ועיין בח"מ ס"ק י"ד. ואם היה עשיר והעני או היה ותרן ונשתנה הולכין אחר דעתו האחרונה כ"כ הטור.

י. אע"ג דלענין מזונות משנה מפורשת היא דאין ניוזנית מנכסי האם, מ"מ דעת הרמ"ה לחלק בין מזונות לפרנסה כ"כ הח"מ.

כ. דעת המהרי"ל, והביא ראיה מכתובות ס"ח ע"ב. ופי' רש"י שם לנדוניה שאינה כתובה ועיין בב"ח.

ל. מטעם אעבורי אחסנתא מבניו, והמרדכי והרא"ש הביאו בשם הגאון שראוי לנדות מי שנותן יותר.

מ. ואם אין בעלה מקפיד חייבת בכל דבר שאפשר לה כמו באיש. ש"ך ס"ק י"ט. ומה שהאשה פטורה כי משועבדת לבעלה זה רק בכבודו, אבל במורא חייבת שזה בידה. ראשון לציון.